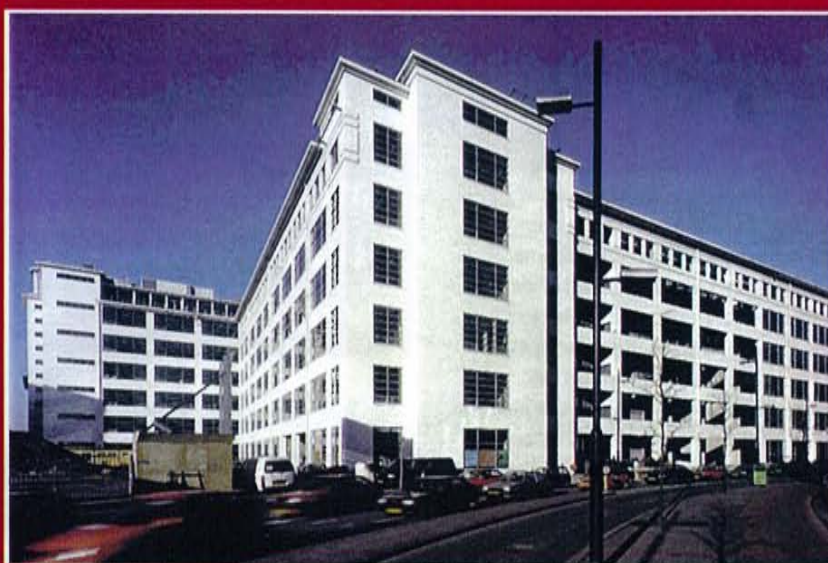

Renovatie onderhoud &

LEEFBAARHEID • STRATEGISCH BEHEER • TECHNIEKEN & MATERIALEN
HERGEBRUIK & VERVANGING • jaargang 24 • februari 1999

Nationale Renovatie Prijs 1999

Praktijk: Geef houtrot geen kans

Project: Griekse sfeer met moderne materialen

Product: Bouwbeurs Utrecht

Markt: Tijd voor een strategische keuze

Nominaties
Nationale
Renovatie Prijs
 1999

Jaren achtereenvolgens winnen naoorlogse projecten de Nationale Renovatie Prijs (NPR) in de categorie woningbouw renovatie en dan is er ineens een duidelijke trendbreuk. Alsof de jury een maatschappelijk getinte boodschap wil overbrengen: schenk meer aandacht aan met sloop bedreigde vooroorlogse wijken. Uit het grote aantal inzendingen in vier categorieën koos de jury dit jaar in totaal dertien nominaties. Geen verbazing wekt dat daar, in de categorie Utiliteitsbouw Overige, de Witte Dame in Eindhoven bij zit. De nieuwe categorie wordt nu al een succes genoemd.

PIETER DE MOS

Het is eens in de twee jaar spannend om te zien welke projecten in aanmerking komen voor de Nationale Renovatieprijs. We hebben daar allemaal zo wel onze ideeën over, maar uiteindelijk beslissen anderen daarover. De jury, onder leiding van de professoren André Thomsen en Hubert-Jan Henket, heeft keer op keer oog voor zowel de maatschappelijke als de ambachtelijke kanten van het renovatievak.

Dat blijkt ook nu weer bij het bekijken van de genomineerde projecten. Enerzijds zitten daar zeer fraaie, maar niet altijd even vernieuwende projecten tussen en worden bijzon-

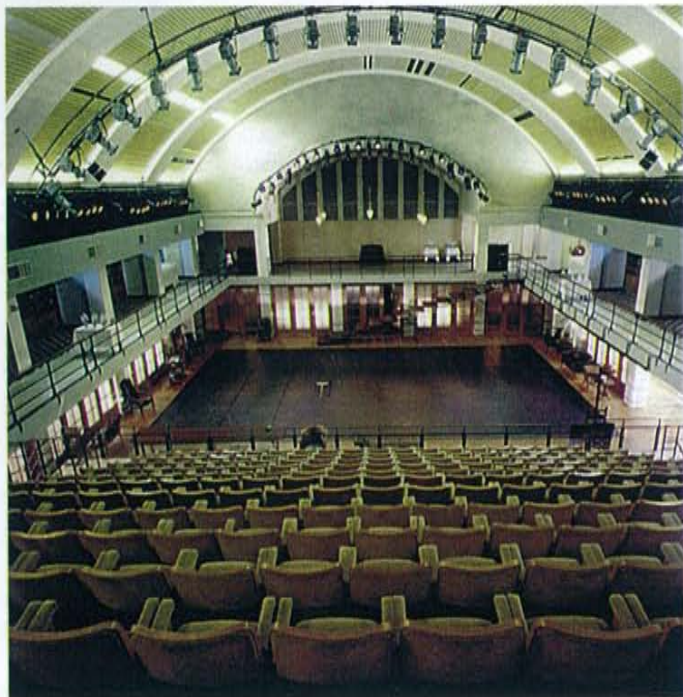
Trendbreuk

bij renovatie

daadkracht

bij

Categorie
Utiliteitsbouw
Overige

VOORMALIG ZWEMBAD DE REGENTES, DEN HAAG

Het verouderde zwembad in een Haagse aandachtswijk is, met behoud van het bassin, veranderd in een tijdelijke huisvesting voor het toneelgezelschap.

Opdracht: Het Nationale Toneel, Den Haag.

Ontwerp: Atelier Pro, Den Haag.

Uitvoering: DZL Bouw Rotterdam.

woningen, herbestemming gebouwen

DE WITTE DAME, EINDHOVEN

Het inmiddels wereldberoemde fabrieksgebouw van Philips (industriële erfgoed) werd een fraai gerenoveerd centrum voor design, informatie, technologie en cultuur.
Opdracht: IBC Vastgoed, Best.
Ontwerp: Dirrix van Wylick architecten, Eindhoven.
Uitvoering: Van Straten Bouw.

HUISVESTING HET ZUIDELIJK TONEEL, EINDHOVEN

Het voormalige Van Gend en Loos complex kreeg een karaktervolle invulling voor een theatergezelschap, waarvoor technisch complexe ingrepen nodig waren.
Opdracht: Het Zuidelijk Toneel, Eindhoven.
Ontwerp: Aartsen & Partners.
Architecten, Eindhoven.
Uitvoering: Buytels, Eindhoven.

Categorie Utiliteitsbouw Kantoren

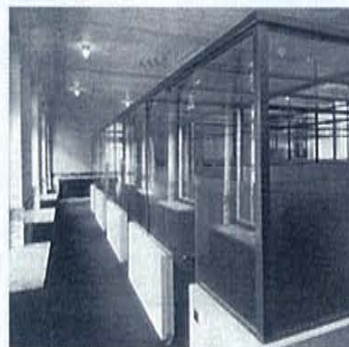
dere deelrenovaties uitverkoren vanwege hun technische en architectonische aspecten, anderzijds kiest men voor projecten met een 'boodschap'. Het gaat bij de NRP 1999 overigens om projecten die zijn gerealiseerd tussen 1 oktober 1996 en 1 oktober 1998.

MONUMENTALE VOORSPRONG ►

Wanneer we turven in welke gemeenten de genomineerde projecten zich bevinden zien we, dat Den Haag (3x), Eindhoven (2x) en Amsterdam (2x) het meest worden genoemd. Blijkbaar zijn de grote steden niet alleen actiever op renovatiegebied maar trekken ze ook meer kwaliteitsprojecten aan. Dat kan te maken hebben met de wensen en portefeuilles van (grote) opdrachtgevers, maar ook met een stuk historische rijkdom.

Immers, van een krachtig maar ietwat vervallen gebouw weer iets moois maken levert sneller een fraai eindresultaat op, dan van een toch al twijfelachtig gebouw nog iets fatsoenlijks maken. Al biedt dat laatste meer mogelijkheden tot creativiteit en gaat de omgeving er verhoudingsgewijs meer op vooruit, de wedloop met monumentale panden wordt meestal toch verloren. Dat moeten we ook deze ronde van de NRP weer min of meer constateren.

WONINGBOUW ► In de groep woningbouw ligt het accent op twee min of meer tot sloop bestemde vooroorlogse wijken: Tuindorp Oost-

KANTOOR LOYENS & VOLKMAARS, DEN HAAG

Het voormalige bankgebouw annex wooncomplex werd een kantoorgebouw waarin oud en nieuw op fraaie wijze samengaan.

Opdracht: Loyens & Volkmaars, Den Haag.

Ontwerp: EGM architecten, Rotterdam.

Uitvoering: Delta Bouw, Aalten.

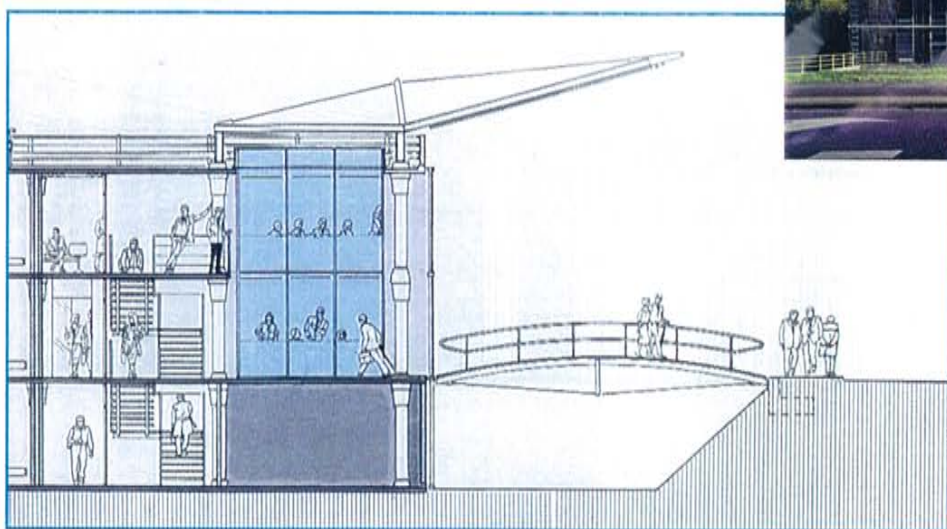
GEMEENTEHUIS, STRIJEN

Het vrij traditionele kantoorpand kreeg een functie én de bijbehorende allure als gemeentehuis, waarbij werd gekozen voor een flexibele indeling.

Opdracht: Gemeente Strijen.

Ontwerp: GAJ Architecten, Arnhem.

Uitvoering: Gebr. Hoogwerff, Strijen.

ZES PARKEERGARAGES DAALWIJKDREEF, AMSTERDAM ZUID-OOST

De verpaupering en sociale onveiligheid in dit deel van de wijk is verminderd door de nieuwe functie als bedrijfsverzamelgebouwen voor startende ondernemers, met een bijzonder architectonisch eindresultaat.

Opdracht: Parkeergebouwen Amsterdam.

Ontwerp: Hans van Heeswijk architect BNA, Amsterdam.

Uitvoering: Thunissen, Heemstede.

Categorie Woningbouw Herbestemming

zaan en Oud Ede-Zuid (uitgebreid besproken in R&O november 1998). Mogen we hierin een politiek statement zien richting gemeentebestuurders? En dan niet alleen gericht op degenen die de afgelopen maanden grootscheepse sloopplannen in deze categorie aankondigden, maar wellicht met nadruk op degenen die dat binnenkort van plan zouden kunnen zijn. Vraag het professor Thomsen in zijn functie van hoogleraar Volkshuisvesting en Stadsvernieuwing en hij zal zeggen, dat er te gemakkelijk en te snel wordt gesloopt. De genomineerde projecten laten zien dat het ook anders kan.

In de categorie Woningbouw Herbestemming zijn dit jaar veel godshuizen, kloosters e.d. ingezonden om aan te geven dat hergebruik niet langer een taboe is. Dat was enkele decennia geleden wel anders, vandaar ook dat bij één van de genomineerde kerken (Haarlem) eerdere plannen voor een soort Magna Plaza en voor een supermarkt of zelfs appartementen het niet haalden. Des te opmerkelijker is het dat er nu studenten in komen te wonen.

UTILITEITSBOUW ► In de groep Utiliteitsbouw zijn voor het merendeel herbestemmingen uitgekozen. Dat (verouderde) gebouwen een andere functie krijgen is niet zo vanzelfsprekend als het lijkt, maar vaak wel de enige mogelijkheid tot behoud. Een zwembad dat wordt omgebouwd tot een toneelzaal (Regentes in Den Haag) of parkeergarages die een

CAPUCIJNENHOF, MAASTRICHT

De verwaarloosde kloosterschool kreeg een woonfunctie, waarbij de gewelvenkelder zorgde voor een technisch complexe renovatie.

Opdracht: Janssen de Jong Plancoördinatie, Son en Breugel.

Ontwerp: samenwerkende architectenbureaus prof.ir. Wim van den Bergh en ir. Ger Widdershoven, Heerlen en Brunssum.

Uitvoering: Bonke Bouw, Venlo.

HEILIG HART KERK, HAARLEM

Het voormalige kerkgebouw en rijksmonument is na een lange geschiedenis op zorgvuldige wijze omgevormd tot een appartementencomplex voor studenten.

Opdracht: De Bovenlanden, Haarlem.

Ontwerp: Prins en Kenti, Amsterdam.

Uitvoering: De Bovenlanden, Haarlem.

HOF TER HAGE, DEN HAAG

De voormalige telefooncentrale op een karakteristieke plek in hartje Den Haag werd met behoud van de oorspronkelijke architectuur omgevormd tot een luxueus woon- en winkelcomplex.

Opdracht: Mabon, Rijswijk.

Ontwerp: Bureau op ten Noord-Blijdenstein, Utrecht.

Uitvoering: Intervam-West, Rijswijk.

Categorie Woningbouw Renovatie

functie krijgen als bedrijfsverzamelgebouw (Daalwijkdreef in Bijlmermeer), je moet er maar opkomen. Het is goed te zien dat de jury deze 'behoudende' creativiteit beloont, want veel van deze projecten hebben een lange weg afgelegd alvorens te (kunnen) worden gerealiseerd. Het is vooral ook een compliment voor de organisaties en bedrijven die zich voor deze transformaties hebben ingezet. Ze hebben ongetwijfeld heel wat tegenwind gehad, maar kunnen nu op hun voorbeeldfunctie wijzen. Want veel van dit soort projecten, ook degene die niet zijn genomineerd, blijken in de praktijk succesvoller dan ze ooit was toegedicht.

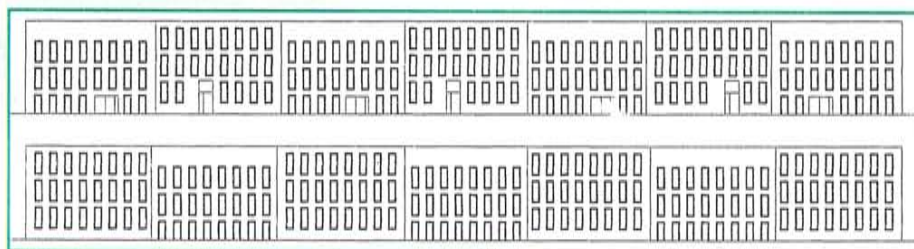
WINNEN HET LEUKST ► Voor architect Hans van Heeswijk kan deze Renovatieprijs al niet meer stuk, aangezien hij met twee genomineerde projecten deelneemt (Noordwachter en Daalwijkdreef). Hoewel winnen uiteindelijk toch het leukste is... Of Van Heeswijk dat geluk mag proeven weten we pas op 9 februari, als tijdens het Bouwbeurs-symposium 'De kunst van het renoveren' van elk van de vier categorieën een prijswinnaar bekend wordt gemaakt. «

TIDJENS DE BOUWBEURS ZIJN ALLE INZENDINGEN VOOR DE NATIONALE RENOVATIE PRIJS TE ZIEN IN DE CENTRALE PASSAGE NAAST DE HALLEN 8 EN 9. DE GENOMINEERDE PROJECTEN ZIJN OOK TE ZIEN IN DE STAND VAN TRESPA INTERNATIONAL (12.C.088). DE PRIJSUITREIKING VINDT PLAATS OP DINSDAG 9 FEBRUARI, TIJDENS HET SYMPOSIUM 'DE KUNST VAN HET RENOVEREN' IN DE IRENEZAAL VAN HET JAARBEURSCOMPLEX TE UTRECHT, AANVANG 9.30 UUR.

STUDENTENHUISVESTING CALSLAAN, ENSCHEDE

De kamers zijn vergroot, het casco is maximaal hergebruikt en de gevelarchitectuur op interessante wijze verbeterd.

Opdracht: Stichting Studentenhuisvesting Drienerlo, Enschede.
Ontwerp: Claus en Kaan Architecten, Amsterdam.
Uitvoering: Bouwbedrijf Koopmans, Ede.

TUINDORP OOSTZAAN 2E FASE, AMSTERDAM-NOORD

De oorspronkelijke noodwoningen zijn mede vanwege hun cultuurhistorische waarde technisch en architectonisch fraai gerenoveerd en daarmee voor sloop behoed.

Opdracht: Woningbedrijf Amsterdam, vestiging Noord.
Ontwerp: Kovos Architecten- en Ingenieursburo, Eindhoven.
Uitvoering: Intervam BML, Almere.

DE NOORDWACHTER, ZAANDAM

De naast een snelweg gelegen woonflat is voorzien van een geluidsisolerende en architectonisch aantrekkelijke glazen serregevel.

Opdracht: Woningstichting Patrimonium Amsterdam.

Ontwerp: Hans van Heeswijk architect BNA, Amsterdam en Architectenbureau Cees Vellekoop, Amsterdam.

Uitvoering: ERA Bouw, Zoetermeer.

OUD EDE-ZUID, EDE

Het complex is uitgekleeft tot op de schil om het woongenot te verbeteren en de oorspronkelijke architectuur te herstellen.

Opdracht: Woningcorporatie Woonstede, Ede.

Ontwerp: Arton, Bilthoven.

Uitvoering: Aannemersbedrijf van Zoelen, Utrecht.